

MŪSŲ LIETUVA

NR. 37 (863) S. PAULO — BRASIL — 1965 M. RUGSĖJŲ — SEPTEMBRO 16 D. — XVII METAI

Plačiajame Pasulyje

VATIKANAS. Šv. Tėvas Paulius VI, rugsėjo mėn. išleido naują encikliką apie mūsų tikėjimo didžiąją paslaptį — Švenčiausiąjį Sakramentą.

Nurodęs, kaip Bažnyčia visada Eucharistiją laikė didžiąja meilės dovana, kaip ir Vatikano II vyskupų suvažiavimas dar kartą iškiliai paabrėžęs to sakramento didelę reikšmę tikinčiųjų gyvenimui, reformuodamas visą viešąją liturgiją, šv. Tėvas atkreipia dėmesį į kaikurias paskutiniaisiais metais išdygusias klaidingas pažiūras į Eucharistijos sakramentą ir taip vadina mas privačias mšias ir t. t. Ragina vyskopus budėti, ir tikinčiuosius nuo tų klaidų apsaugoti.

Kai tik bus galima gauti, supažindinsim «M. L.» skaitytojus su pilnu tos enciklikos tekstu.

INDIJA įsiveržė su savo kariuomene į Pakistano teritoriją ir prasidėjo karas. Kariavo dėl Kašmiro srities, kurio du trečdalius turi Indija, o trečdalį Pakistanas. Ir Indija ir Pakistanas nori turėti visą Kašmirą.

Kur d, pešasi trečias auodojasi Komunistinė Kinija jau visa gerkle rėkia padėsianti Pakistanui kurs per paskutinius metus gerokai palinko jos pėn, nors gauna bilijonines pašalpas iš Š. Amerikos.

Yra rimto pavojaus, kad tas Pakistano ir Indijos susirėmimas gali išsivystyti į tikrą karą. Tai būtų didelė nelaimė visoms laisvosios Azijos tautoms.

TURKIJA SU PERSIJA linkusios palaikyti Pakistaną prieš Indiją. Mat Pakistanas yra Mahometo tikybos kraštas, kaip ir Turkija su Persija, o Indija budistinė.

DOMININKONŲ RESPUBLIKOS naujoji valdžia praėjusią savaitę išgyveno du pavojingus momentus. Gen. Imberto radijas paskelbė, kad respublikai tebegresia rimtas komunistų pavojus ir kad jo kariuomenė esanti pasirengusi kas akimirka atnaujinti kovą už laisvę.

Sukilėlių vadovybė, savo ruožtu, paskelbė neatiduosianti savo ginklų naujamai valdžiai, iki jos pusėje esančių generolas Wessin y Vessin nebus išsiųstas iš savo krašto svetur.

Laikinasis prezidentas tas dvi klūtis, atrodo, nugalėjo, uždarydamas «imbertybų» ra-

diją ir prikaldindamas generolą Wessin vykti Š. Amerikon užimti ambasadoriaus postą Miami mieste.

M A S K V A

Slaptame komunistų partijos viršūnių posėdyje Kruščiovas buvęs atvirai apkaltingas dėl įvairių klaidų, padarytų savo valdžios metais. Tai praneša Maskvos valdžios žmonės.

Komunistai ir dabar, atrodo, tebėra ištikimi savo nusi statymui: kol tu esi valdžioje tol esi teisus iškritai iš valdžios sosto ir tampa niekšas Garbingai pasitraukti negalima.

PRANCŪZIJOJE mirė labai pagarsėjęs architektas inžinierius Le Carbusier, sulaukęs 78 m amžiaus. Jis yra laikomas moderniosios statybos tėvas.

LONDONAS. Iš savo pareigų pasitraukė Kubos ambasadorius. Jis pareiškė nebeneris turėti jokių ryšių su savo šalies išdaviku ir spaudėju Fidel Castro. Tas ambasadorius Dr Luiz Ricardo Alonso Fernandez yra laikomas vienas iš gabiausių bei rimčiausių pasaulio diplomatų. Jo pasitraukimas Castrui yra skaudus smūgis.

B R A Z I L I J A

Maranhão sostinėje São Luiz pasklido žinia, kad Acre estade viena moteriai gimęs šešetukas. Visi naujagimiai esą sveiki ir stiprūs. Tai būtų sumušti visi pasauliniai rekordai, nes iki šiol daugiausiai iš karto yra gimę penketukai.

Brazilijos planavimo ministras Roberto Campos aplankė keletą Europos kraštų ir ta pačia proga užsuko Maskvon deryboms praplėsti prekybinius santykius su Sov. Rusija. Sovietai esą labai suinteresuoti deryboms ir esą pažadėję 200 milijonų dolerių finansinę paramą. Argi prieš komunistinius Brazilijos ministrai nežino, jog eidas su velniu obuoliauti liksi be maišo ir be obuolių?

Prez. Castelo Branco įsakė griežtai kovoti su visais kontrabandistais. Kovoti padėsiančios ir kariuomenės dalys o į kontrabandą įsivėlę svetimšaliai bus išsiųsti iš Brazilijos.

Popiezius kalbėjo labai aiskiai

Praėjusį sekmadienį (rugs 12) šv. Tėvas apsilankė šv. Domitilos katedraboze ir pasakė labai svarbų ir aiškų žodį apie sąžinių išprievartavimą ir ir tikinčiųjų persekijimus komunistų kraštuose. Štai keletas svarių vietų iš jo kalbos, perduotos pasaulinių žinių agentūrų:

Šv. Tėvas priminė pirmųjų krikščionių kančias ir mirtis už tikėjimą. Šičia, tose katedraboze apsiereiškė pirmoji tikėjimo laisvė, kuri yra dvasios laisvė. Šičia subrendo nepalaužiamas (krikščionių) nusistatymas. Šičia vyko didysis pasipriešinimas (pripaudei) ne triukšmingas sukavimais ne iššaukimais ne supančio pasaulio neigiamųjų jėgų puolimas nors tos (prieš krikščioniškos) jėgos buvo le galizuotos geležiniais valdžios žodžiais: «nevalia būti krikščionimis». Čia (katedraboze) krikščionybė suleido savo šaknis, nors buvo neturtinga, tometo valdžios persekiojama, kentėdama neteisingsus ir kruvinus persekiojimus. Čia Bažnyčia buvo visai plika ty neturėjo jokios žmogiškos paramos, ji buvo nuolanki pamaldai, prispausta ir didvyriška. Čia apsiereiškė Evangelijos skelbiamoji dvasios pirmenybė, nors ir tamsoje tartum paslaptinga, bet neįveikiama kaip jos ne su kuo nepalyginamas liudijimas jos kankinystė.

IR ŠIANDIEN

Mums labai skaudu regėti, kad tokioje daugybėje mūsų gerbiamųjų kraštų, kur labai daug kalbama apie tautų laisvę, bet yra stengiamasi ją pasmaugti ir paskirų žmonių (invidijų) laisvę, o kas liečia Bažnyčia, stengiamasi numarinti, nors neprisipažįstama

Prisiminimai apie I-į Pasaulio Lietuvių Kongresą

Paskaitos buvo skaitomos kongreso atstovams ir svečiams Paskaitas skaitė: Prof. Z. Žemaitis — «Lietuvių Tautos Paskirtis»; Prof. F. Kemėšis — «Užsienio Lietuvių Švietimas»; Prof. K. Pakštas — «Lietuvių Kolonizacijos Klausimas»; doc. A. Raulinaitis — «Užsienio Lietuvių Aspiracijos»; Adv. R. Skipitis — «Pasaulio Lietuvių Sąjunga»; Jg. Šlapelis — «Lietuvių Tautos Menas»; Ed. Pažėra — «Lietuvių Jaunimas Užsieny»; ir Lietuvos Ministerio vašingtone pranešimą «Ekonominis Užsienio Lietuvių Bendradarbiavimas su Lietuva» skaitė J. Lapėnas.

Visos šios paskaitos buvo atspausdintos ir išdalintos kongreso atstovams ir svečiams. Kongrese atstovų iš visa buvo, berods 104 ir apie 3000 svečių iš įvairių kraštų.

PARODOS IR MININIAI PARENGIMAI

Kaune kongreso metu buvo suruoštos kelios parodos, kaip pav. lietuvių meno apžvalginė paroda, A. Tamošaičio lietuviškų kilmų paroda, Dr. A. M. Račkaus iš Š. Amerikos atvežto muziejaus eksponatų paroda ir liet. spaudos bei kultūrinės veiklos užsieniuose paroda. Ši paskutinioji buvo pavaizduota užsieniuose ėjusiu ir einančių laikraščių bei žurnalų pavieniais numeriais ir gausiomis fotografijomis iš lietuviškų kolonijų veiklos. Prie pastarosios parodos paruošimo ir man teko dėti savaitę laiko kart su dabartiniu Lietuvos prezidentu Justu Aleckiu kuris tuo metu buvo tik eilinis ir nedaug žinomas žurnalistas.

Kongreso metu valstybės Teatre buvo pastatyta opera

KODĖL KATAKOMBOSE

Todėl, myhimiausiai broliai ir sūnūs, mes bėgame į šias katedraboze Ekumeniškosios Santarybos paskutinės sesijos išvakarėse. Mes čia ateiname pasisemti (išminties ir jėgų) iš pirmųjų šaltinių ateiname į tas nuolankias ir garbingas kapines jieskoti patarimo ir

«Aida», kurios pagrindines roles vaidino Kipras Petrauskas ir lietuvi amerikietė dainininkė, Čikagos operos solistė Br. Drangelienė pasirodžiusi, kaip pasaulinio masto dainininkė.

Rugpjūčio 15 d. Valstybės Teatre buvo surengtas bendras Lietuvos ir užsienio lietuvių koncertas. Pirmiausia Latvijos lietuvių choras, vado vaujamas A. Šerėno, sugiedojo Lietuvos ir Latvijos tautos himnus ir padainavo keletą lietuviškų dainų. Jauna Amerikos lietuvių pianistė A. Briedytė paskaubino pianinu ir smuikininkas V. Greičius (amerikietis lietuvis) su smuikininku St. Vainiūnu (Latvijos lietuvis) talentingai atliko kelis numerius. Maloniai publikos buvo sutiktos Amerikos lietuvių solistė A. Štoškiūtė ir Latvijos lietuvių dainininkė Latonaitė. Lietuvių Šaulių Sąjungos choras N. Martinio vadovaujamas gražiai išpildė kantatą «Atsisveikinimas su tėvyne», padedant solistams V. Dagelytei, E. Kalvaitytei, A. Kutkai ir J. Mažeikai. Koncertą užbaigė Latvijos lietuvių choras St. Vainiūno diriguojamas. Visi programos dalyviai susilaukė daug gėlių. Publikos buvo pilnutėlis teatras.

Be moninių parengimų kongreso atstovams ir svečiams buvo suruoštas visa eilė vaišinių priėmimų ir pasilinksminimų. Užsienio lietuvių buvo visur ir visų labai nuosirdžiai priimami ir vaišinami.

Kongreso proga įvyko pasaulio lietuvių studentų ir pasaulio lietuvių mokytojų konferencijos, kuriose buvo tariamasi įvairiais reikalais.

(Bus daugiau)

paguodos Melskimės drauge, kad Romos Bažnyčia, o su ja ir visa Bažnyčia laikytųsi Evangelijoje, kad Bažnyčia išlaikytų savo nužemtos pradžios išmintį ir kad visada būtų verta ištikimais ir drąsiai liudyti Kristų.

(pabaiga 6 pusl.)

Lietuvių žurnalistų priėmimas pas Lietuvos Respublikos Prezidentą A. Smetoną I-jo Pasaulio Lietuvių Kongreso proga:

Iš kairės į dešinę sėdi: «Lietuvos Aido» vyr. redaktorius V. Alantas, Lietuvos Teligramų Agentūros «Eltos» direktorius Pr. Dailydė, «Vienybės» red. atstovas A. Trečiokas, «Naujieji» red. A. Augustas, Respublikos Prezidentas Antanas Smetona, L. Tautininkų S. gos generalinis sekretorius V. Rastenis, «Dirvos» red. K. Karpius, Brazilijos «Lietuvio» red. st. Vancevičius, «Lėvynės» red. J. Vitaitis ir «Draugo» red. L. Simutis.

ELTA PRANESA:

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

VILNIUJE leidžiamas «Komunisto» žurnalas skelbia socialinius tyrimus iš Lietuvos kolchozinių gyvenimo Žurnalas š. m. 7 nr. paskelbtas du mėn. nys, aplankius Šakių rajono «Švyturio» kolchozo 89 šeimas su 383 nariais.

Ten rašoma: «kolūkiečiai N. išmokslino kelis vaikus, tačiau jų namuose dar kabo šventi paveikslai... Dar dažnai šeimoje galima užtikti šventuosius «abrodžius» ir jo kios estetiškes vertės neturinčius paveikslus... Kolūkiečiai M. — darbštus žmogus Ji išrinko partinės valstybinės kontrolės rėmimo grupės nariu. Jis skaito 4 laikraščius bei žurnalus, nuolat lausosi radijo. Tačiau jo butas nukabintais religiniais paveikslais. Jis ir žmona tikintys nors dukterims sako: Elkitės kaip tsmanote. Arba štai kolūkiečiai J. — darbšti, aktyvi visuomenininkė, bet tikinti moteris, kaip ir jos vyras Kolūkiečiai J. šeima jauna Jis ir žmona lanko bažnyčią, švenčia religines šventes, bute religiniai paveikslai... Greičiau tai tradicinis palikimas. Traktorininkas K. ir jo žmona dar jauni žmonės Jie abejoja religinėmis dogmomis, retai lanko bažnyčią, tačiau vis dėlto lanko bute šventi paveikslai.»

Panašūs ir kiti pavyzdžiai Jie liudija kad lanko bažny-

čią, švenčia religines šventes ne tik senieji bet ir jaunimas ir net partinis aktyvas. Tai, žinoma, komunistus verčia susirūpinti. Jie norėtų, kad ir likusios šeimos būtų «laisvos nuo prietarų, gyvenimų turiningą ir kultūringą gyvenimą». Kyla tačiau klausimas, ar ten nurodytų asmenų gyvenimas yra nekultūringas?

SUKAKTIS seka sukaktį okupuotoje Lietuvoje. Spaudoje nuolat prisimenami 1940 metų įvykiai, dedami atsiminimai, kiekvieną progą deriamas nepriklausomos Lietuvos gyvenimas, nevingiama prisiminti į Vakarus pasitraukusiųjų Komunistinis režimas turėjo pastebėti Vakaruose, ypač JAV valstybėse šią vasarą išveivų surengtus ne tik birželinius deportacijų mėnimus bet ypač nuskardėjusius žodžius apie laisvės kovų 5 tį. Gegužės mėn įvykęs Jaunimo Žygis į Vašingtoną birželio 21 d. JAV Kongreso Ats Rūmuose priimtoji Rezo liucija vėliau surengtoji Pavergtųjų Tautų savaitė kiti reikšmingi suvažiavimai, demonstracijos — visa tai radijo bangomis ar spausdintu žodžiu pasiekė Lietuvos gyventojus Rėžimui jau nebuvo įmanoma tylėti.

G. Zimas «Tiesoje» nr. 180 rašo: kad laisvėje gyveną lietuviai «visame pasaulyje jie triukšmavo, šmeižė, klubeno

revanšistų ir imperialistų duris, ragino juos į karo žygį prieš Lietuvą». Tolau sako: «...jie įrodinėjo taip myli savo tėvynę Lietuvą jog trokšta, kad ji kuo greičiau būtų apmėtyta bombomis». Vis dėlto Zimas (drauge ir pats režimas) pripažino, kad laisvajame pasaulyje gyveną priešai kaip bebuvę, pasidar bavo smarkiai». Jie paskelbė prakeikimą tiems iš lietuvių, kas mėginotų važiuoti į Lietuvą» Sprendžiant Lietuvoje esančios spaudos pareiškimais sukaktį di-nom s ir vėliau Lietuvoje lankėsi tik vadinamieji pažangieji

PRANCŪZIJOS rašytojai Jean Paul Sartre ir Simone de Beauvoir liepos mėnesio pabaigoje lankėsi Lietuvoje Atvykę svečiai lietuvius rašytojus ir spaudos atstovus pradžioje informavo apie Prancūzijos literatūrinį gyvenimą, teatrus ir an Po savaitės išvydami iš Lietuvos, abu svečiai vilniškės Eltos atstovui kalbėjo apie patirtuosius įspūdžius Sartre daugiausia kalbėjo apie Lietuvą — kraštą su originalia kultūra, apie menininkus, panaudojančius liaudies motyvus architektūroje ir pan.

LEIPCIGĖ liepos mėnesyje vykusioje tarptautinėje knygų parodoje dalyvavo 42 kraštai Jie buvo eksponuoti apie 20 lietuviškų knygų Jos suprantam buvo vertinamos, kaip Sovietų Sąjungos indėlis. A. Steponavičiaus iliustruota V. Kubiliusko knyga «V. rė karalienė» buvo apdovanota aukso medaliu Knygos konkurse tai buvo vienintelis sovietams skirtas aukso medalis.

POILSIAUTOJAI nuvykę į Palangą ir šiemet susiduria

su įvairiais trūkumais. «Tiesa» nr. 181 skelbia vieno skaitytojo įspūdžius: jei pav. keturių žmonių šeima nori kelias dienas pernaktuoti pasitatytoje palapinėje tai milicijai reikia sumokėti 12 rublių registracijos mokesčio. be to, poilsiautojas dar turi mokėti savo organizacijai už palapinių apsaugą Tad pernaktuojimas palapinėje kainuoja žymiai brangiau, negu patogiamie viešbutyje Be to. Palangoje laišakai neplaningai išimami iš pašto dėžučių, sunku surasti tvarkaraštį, kada ateina ir išsina traukiniai iš Kretingos ir Klaipėdos ir pan.

AKCIJA už taupumą vykdoma visoje respublikoje. Šiam klausimui vedamąjį paskyrusi «Tiesa» liepos 30 d. nusiskundžia, kad įmonėms tenka sumokėti dideles baudas už vagonų prastovėjimą įmonių vadovai iššvaisto dideles lėšas baudoms už broką. Esą daugelyje įmonių galima pastebėti dieną be jokios naudos žibantį lemputę tuščiai besisukančias stakles Ypač esanti bloga kieto skysto ir dujų nio kuro sunaudojimo kontrolė O tai juk esą tu tas, kurį Lietuvai tenka atsigaubenti iš už tūkstančių kilometrų

ŠIA VASARĄ Lietuvoje pasirodė «Lietuvių Literatūros istorijos» 111 tomo 2 roji dalis kuri ypatingai šiltai vertinta vietos spaudoje Dabar išleistoji 2-ji dalis apima 1917-1940 m. laikotarpio lietuvių literatūrą. Svarbiausią vietą užima to laikotarpio vad. pažangioji literatūra. Knyga net 720 puslapių, per dėm tendencinga ir jai paruošti reikėjo net kelių metų. Vyriausiasis redaktorius — K. Korsakas.

Š AMERIKA

Tik dabar «M. L.» redakcija pasiekė žinią, kad Čikagoje sunki operacija buvusi padaryta kun B. Sugiutui liepos mėn viduryje. Operacija buvusi sėkminga ir jis jau namie.

AR PABUNDA SAŽINĖ?

Š. Amerikos ne lietuvių spaudoje vis dažniau pasirodo straipsnių apie komunistų pavergtuosius kraštus ir dažniau reikalaujama imtis žygių jiems išlaisvinti Toks labai plačiai skaitomas katalikų savaitraštis «Our Sunday Visitor» neperseniai klausė:

«Kas Už Juos Žygiuos?», Lawrence S Brey dėsto amerikiečiams: «Kada gi kolektyvinė ir individualinė sąžinė bus pažadinta pajusti tą moralinį blogį nežmoniškos prispaudos bilijonui brolių, pasaulyje pavergtų marksizmo tironijos? Kas pradės demonstruoti ir žygiuoti reikalaujant ne tai, kad civilių bet žmoniškų teisių Albanijos, Armėnijos, Azerbeidžano, Bulgarijos, Kubos, Čekoslovakijos, Rytų Vokietijos Estijos Georgijos, Vengrijos, Šiaurės Korėjos, Latvijos LIETUVOS (Red pabr.), Lenkijos Raudonosios Kinijos, Rumunijos, Rusijos Tibeto, Turkestano, Ukrainos, Šiaurės Vietnamo, Yemeno Jugoslavijos ir kitų kraštų gyventojams?»

Jeigu pažeidimas kaikiurių JAV piliečių (negru) teisių sukėlė tokias masines demonstracijas ir žygius... tai kaip gi daugiau būtinai reikalingas stiprus kolektyvinis pasipiktinimas ir veikimas ginant teises brutaliai komunizmo prispaustų žmonių visame pasaulyje?

Tas pats laikraštis klausia: «kada bus maršuojama į So-

(Tąbaiga 3 pusl.)

A. Mykolaitis Putinas

SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI 1861 1864

XXI

(tąsa)

rada:

Ponas Pianka regimai pradėjo karščiuotis. Jo veidas užkaito, akys sublizgo, ir net jo pioni, juodi ūseliai pasišiausė ir pasipiktino tuo Lietuvos bajorų pataikavimu ciesaoriui Aleksandrui Ponas Pianka, matyti, buvo pratęs kalbėti, agitavo ir turėjo tam prisirinkęs duomenų ir frazių.

Ponas Skrodskis pažvelgė į dukterį Ji kol kas ginče nedalyvavo, bet visa jos veido išraiška sakyte sakė, kad ji pritaria savo kelionės draugui.

Į Jurkevičiaus pastabą, kad Vinius ir Varšuva greitai susiorientavo padėty ir jau per kitus atsilankymus ciesaorius sostinėje buvo priimtas ne tik santūriai, bet ir šaltai, Pianka prapliupo nauja ti-

— O tačiau, mano ponai, nepaisant, kad Aleksandras atmetė visokius bajorų adresus ir maldavimus, kažin, ar sekantis atsilankymas nebūtų praėjęs su baliais ir iliuminacijomis, jei Mieroslavskis iš Paryžiaus nebūtų apipylęs tu ponų grafų, kunigaikščių ir kunigaikštienių šaltu dušu, o gal, tiksliau pasakius, pritrenkęs karštu svilinančiu patriotiniu žodžiu! Jei Garcenas savo «Kolokolu» iš Londono nebūtų išskambinęs lenkų priešinimosi sąjūdžio reikalų, pagaliau jei pačioje Varšuvoje mes, j. unieji demokratai, nebūtume užkirtę kelio panašioms gėdingoms sutiktuvėms pasikartoti!

Čia neiškenatė neįsikišęs ir ponas Skrodskis:

— Pamsta, ponas Pianka, garbinu Mieroslavskį, visokius ten demokratų ir revoliucistų kai nusiteikusius išsišokėlius tartum tik nuo jų vieno pareitų krašt. likimas Bet juk yra daug rimtų žmonių, kurie ne be pagrindo galvoja, kad geresnių ir tikresnių rezultatų galima pasiekti ramiau, pro duktyviu darbu, keliant krašto materialinę gerovę ir kultūrą Aš manau, kad «Žemdirbystės draugija» pasiinko tikresnį kelią į krašto atstatymą ir net nepriklausomybę.

Pianka atlaidžiai šyptelėjo, bet iš pagarbos namų šeimininkui su deramu svečiu mandagumu atsakė:

— Aš jūsų nuomonę gerbiu ponas Skrodski, labai aukštai vertinu, bet šį kartą, deja, negaliu su ja sutikti. Leiskite atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad šis kelias yra labai ilgas, toks ilgas, jog juo eidama Žečpospolita, galima sakyti, amžinai pasiliktu Rusijos imperijos dalimi O, antra vertus, kas gi naudotųsi ta s mūsų sukrautais turtais?

Pirmiausia, žinoma tie, kas mus valdo kas krauna mokesčius, kontribucijas, konfiskatas — tie, kas šeiminių kautų mūsų pilnuose aruoduose Mieroslavskis teisingai išvadino «Žemdirbystės draugijos» pasekėjus kvailomis bitėmis, kurios paverčia save re tortomis gaminti medui ciesaoriaus lokiukams Ne, ponai, pirma iškovokime laisvę, o paskui rūpinkimės lobiais! — su patosu sušuko svečias.

Į ginčą vėl įsitraukė Jurkevičius ir šitai įgalino svečią be atodairoso pulti ir «Žemdirbystės draugiją», ir tuos, kurie nevykusiomis socialinėmis reformomis nori apginti valstietį tariamai suteikdami jam laisvę, kyštelėdami menką žemės kąsnį, suvaržydami visokiais amžiniais činšais arba ilgamečiais išpirkimais O į griežtą pono Skrodskio klausimą, kas gi turi būti svarbiausioji būsimoje sukilimo jėga, svečias nedvejodamas atkirto.

— Valstiečiai, didžiosios tėvynės paveldėtojai! Bet, — pa-

brėžtinai pertarė pats save Pianka, — aš nesu kraštutinis raudonasis Vadovaujama vaidmenį sukilime vaidins šlėkta. Dėl to aš skelbiu šlėkto ir valstiečių brolybės idėją.

Pono Skrodskio šitai ne kiek nenuramino. Sąjunga su chlopais jam atrodė žeminanti bajoro honorą. Jis davė ženklą pakilti nuo stalo.

Pietūs baigėsi, bet šeimininkas paprašė svečius pas save į kabinetą, kur Jadzė pavaišins kava o jis prancūzų likeriu ir puikiais olandų cigarais. Ten ponas Pianka ir Jadzė papasakos ir apie vasario įvykius, kurių atbalsai taip plačiai nuskambėjo visame krašte.

XXII

Kabinete visi apsidėjo apskritą jį stalą, kur jau stovėjo prancūzų likeris ir olandų cigarai. Motiejus atnešė kavą Šeimininkauti prie stalo ėmėsi pana Jadvyga.

(B, D.)

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RU\ LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: Cr.\$ 3.000, visoje P Amerikoje. RĒMĒJO PRENUMERATA Cr.\$ 5.000. GARBĒS PRENUMER., Cr.\$ 10.000. Atskiro numerio išleidimas Cr.\$30.000 Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 75.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Vysk. Pr. Brazio šviesa

Mūsų naujasis vysk. Pr. Brazys du mėnesiu prabuvo Š. Amerikoje, ir rugpj. 6 d. išvyko Europon, kur yra jo svarbiausio darbo lauka. «DAR BININKAS» to pat mėnesio 4 d. peržvelgia ganytojo kelią JAV-se ir taip jį įvertina:

«Porą mėnesių pabuves Amerikoje, negavo poilsio nei ramybės. Kelionės ir kelionės. Kalbos ir kalbos. Dideliuose būriuose ir mažuose būreliuose. Neatsisakė niekam Dalyvavo visur, kur buvo kviečiamas. Ir visur paliko gerus įspūdžius, mėgindamas įnešti šviesos ir tyrumo į pritemusius bei susidrumstusius dabarties žmonių santykius bei mintis.

Dvi ypatingai žymetinos sriitys buvo liečiamos jo viešuosiuose ir privačiuose pasisakymuose. Viena — tai Bažnyčios ir tautybės santykiai. Tautybės klausimą laiko mada nori padaryti nepopuliarų. Ji sutapina vos ne su nacionalizmu, kuriam nėra geros akies nuo Hitlerio laikų. Laiko mada siūlo rūpintis ne tautiniais interesais, bet universaliniais apskritai žmogiškais. Siūlo mažiau kreipti dėmesio į tautinius požymius, tautinių vertybių išlaikymą, o daugiau ugdyti apskritai žmogiškąsias vertybes.

Iš vyskupo Pr. Brazio daugelio kalbų aiškėjo įspėjimas: kas brangina žmogiškąsias vertybes, neturi užmiršti tautinių, nes jos priklauso prie žmogiškųjų; kas nori mylėti žmogų, turi neužmiršti kad meilės praktika prasideda nuo tų, kurie yra artimiausi — šeima, giminė, tauta. Įsakymas mylėti artimą lyginamas

su meile sau — mylėk artimą kaip pats save. Savęs ir saviškių meilė yra matas ir kitiem mylėti.

Pats faktas, kad vyskupas Pr. Brazys buvo paskirtas specialiai lietuvių reikalams, rodo popiežiaus ypatingą rūpestį išlaikyti lietuvių grupės religinį charakterį drauge su tautiniu tos grupės charakteriu.

Tokis Bažnyčios rūpestis yra šviesos pluoštas į kelį, apklotą klaidinančiu gundymu nuvertinti asmens tautinį charakterį.

Antras šviesos pluoštas buvo skirtas santykiams tarp Bažnyčios ir visuomeninių grupių Bažnyčia siekia susipratimo tarp katalikų ir kitų krikščioniškų ikėjimų asmenų ar net ateistų. Susipratimui pagrindas — pagarba kitam. Dar labiau tokio susipratimo ir sugyvenimo siekia tarp katalikų, esančių skirtingose visuomeninėse grupėse.

Pati Bažnyčia nenusileidžia nė į vieną grupę; nesutapdo savęs nė su vienu sąjūdžiu; nesiima išimtinai vieno sąjūdžio mintim atstovauti ar rodyti meilesnį žvilgsnį tik vienai grupei.

Bažnyčia stovi aukščiau ir laimina visuomenines grupes, kurios eina į tą patį visuomeninės ir žmogiškosios gėrovės tikslą, nėr ir nevienodais keliais bei metodais.

Tokia Bažnyčios, taigi ir lietuvių vyskupo pozicija sutampa ne tik su dabarties ekumenine dvasia. Ji atsako ir Amerikoje gyvai pluralistinės visuomenės dvasiai.

Šiaip skelbiama dvasia, jei

Bevertant senuosius «M L.» numerius krenta į akį, kiek daug būta vaidinimų prieš porą dešimčių metų. O jau lietuviško jaunimo susibūrimai, subatvakariai tai kas savaitę, ir net po keletą.

Kažkokia dvasia kužda: Ko dėl dabar to beveik nebėra? Vienas vaidinimas vyresniojo jaunimo. Porą vaikų pasirodymų, tai ir viskas? Kodėl nebe daugiau? Kodėl nebėra subatvakarių tokioje Zelinoje Mookoje, Anastazijoje?

Kažkoks kitas balsas atsiliepia, kad mūsų jaunimui tokie dalykai nebeįdomus.

Pirmasis balsas nenutyla: Ar galimas dalykas, kad mūsų jaunimui neberūpėtų dvasinė kultūra? Kad jaunimas nebenorėtų dr.ugėje pasilinksminti?

Antras balsas vėl tyčiojasi: O kiek to jaunimo ateina ir į tą vieną antrą parengimą? O jei mažai teateina, ar tai nėra aiškus įrodymas, kad lietuviškos kultūros parengimai didžiausios dalis mūsų jaunųjų ne kiek nebedomina.

Pirmasis balsas: Tai kas juos domina? Kur gi reiškiasi lietuviškojo jaunimo talentai, kai jie nepasirodo pas mus? Ar daug lietuviškos kultūros jaunimo pasirodo Brazilijos mokyklų bei organizacijų scenose, ar kaip vaidintojai, ar kaip dainininkai? Kiek mūsų vaikų ir mergaičių nors kiek atsižymi Brazilijos

sporto šakose? Kurio lietuvių vardas dažnai minimas vietos didžiuliuose ir mažesniuose laikraščiuose? Juk jau no žmogaus kraujas nerimsta, kukuliuoja ir versta vėrcia jį linksintis, pasižokti, pasportuoti? Juk normalus jaunimas trokšta pasireikšti, geresnį pasaulį ir gyvenimą sukurti, negu tėvai sukūrė. Tai jei niekur nepastebim savo jaunimo prasikišant, susibūriant, tai koks jis bėra jaunimas? Kiek mūsų jaunimas dar yra JAUNAS?

Antras balsas: Ir pats manai, kad dar turėtų būti galima lietuvių tėvų jaunimą S. Paulyje gerai lietuviškais dalykais sudominti?

Noriu manyti Kun. Šeške vičius savo laiku sudomino. Jo organizuojamos švėtės buvo didingos ir tada dar daug jaunimo sueidavo, tik reikia poros trejetos tokių energingų pasišventėlių, kaip kun. Šeške ičius ir reikia kad pats jaunimas organizuotų jaunimui patrauklias, jaunatvės dvasios sklindinas pramogas, neniškus pasirodymus tai tikrai būtų kuo pasigėrėti...

Antras balsas: Ir manai, kad mes dar turim nors porą šimtų vyrų ir mergaičių, kurie galėtų gėrėtis lietuvių kalbos vaidinimais ir kitomis pramogomis? Klysti.

Prisipažįstu — nežinau kas tai S. Paulyje galėtų ir turėtų žinoti?

Kataliku Veikla Rusu Tarpe

S. PAULYJE

Jau prieš revoliuciją Šventasis Sostas turėjo santykių su Rusija, nes tų laikų ueljoj buvo nemaža katalikų (jų tarpe ir Lietuva). Po revoliucijos pačioj Rusijoj keletą metų darbo popiežiaus šalpos komisija padėdama maitinti bei daujančius gyventojus bolševikų nualintame krašte. Ir pa bėgeliais rusais kokio tikėjimo jie bebūtų. Šventasis Sostas rūpinosi, stengdama išpadeiti ir materialiniai, ir religiniu atžvilgiu. Katalikai išlaikė keletą mokyklų rusų vaikams: Harbine Šanhajuj, Belgijos mieste Namure (vėliau ta mokykla buvo perkelta į Paryžių), o po antrojo karo dar ir Romoj.

Kitų tautų pabėgėliams ir emigrantams Katalikų Bažnyčia padeda per tos pačios tautybės dvasiškiją — Rusų katalikų kunigų beveik nėra, dėl to buvo pakviesti katalikai darbuotis rusų emigrantų tarpe.

Yra vykdoma gyvenime, atneša sugyvenimą».

Šitokia dvasia reikalinga ir Pietų Amerikos, ir S. Paulio lietuviams. Ją sukurti gali tik mes patys, su Viešpaties pagalba,

išlaikyti. — Bendrabutį rusų mergaitėms išlaiko vienuolės užšulietės Ipirangoj. Jos irgi yra priėmusios slaviškas Rytų Bažnyčios apeigas. — ir viename, ir kitame bendrabuty daugumas auklėtinių yra stačiatikiai.

KULTŪRINĖ VEIKLA

Šalia bendrabučių, vaikams organizuojamos atostogos prie okeano kranto, o taip pat įvairios iškilmės (pavyzdžiui, Kaledų eglutė — pernai ta proga buvo susirinkę apie 250 rusų vaikų). Beveik kiekvienais metais bendrabučių auklėtinių jėgomis suruošiamas didelis koncertas bei tautinių šokių vakaras, kuris visada pritraukia daug publikos ir šiais metais, rugsėjo mėnesį, toks koncertas bus. Ateity galvojama seserų uršuliečių bendrabuty įsteigti rusų jaunimo klubą. Ten jau atidaryta nedidelė rusiška skaitykla biblioteka.

Taigi, jeigu kartais pasitaiko sutikti po bairus bevaikščiojančius ar bevažinėjančius dar nesenus kunigus su barzdomis, labai gali būti, kad tai ir yra tie katalikų kunigai, kurie darbuojasi rusų tarpe S. Paulo mieste.

Galima klausyti: kodėl Katalikų Bažnyčia taip rūpinasi rusais? — Katalikų Bažnyčia rūpinasi visais pirmoj eilėj katalikais, paskui gi ir kitais, kurjems dvasinė ar kitokia pagalba reikalinga. Stačiatikiams padeda ta mintim kad per artimo meilės darbus būtų priartinta vienybės tarp Rytų ir Vakarų atstymo valanda. Tik ta aplinkybė, kad rusa s rūpinasi vetimtaučiai kunigai kartais augiau krinta į akis ir kai kuriems gal atrodo, kad jiems teikiama privilegija. Tikrumoj gi tai ne privilegija, o tik savosios dvasiškijos trūkumas. Ir tik todėl, kad Bažnyčia nėra tautinė įstaiga, o viirstautinė bendruomenė, ir neužmiršta ir tų, kurie patys sau padėti negali.

V. Pupinis

Išėjęs Šiaulių gimnazija, kur draugavo su Šiupu, Petrapilio unte klausęs matematikos bet čia mokslą nutraukęs ir išėjęs Kauno kunigų seminariją, paskiau Petrapilio dvasinę katalikų akademiją, kun. Aleksandras Dambrauskas yra vienas pačių didžiųjų povalančių katalikiškų Lietuvos stulpų veikėjų.

«Aušros» metu jau susipratęs lietuvis ir anksti pradėjęs eilėraščių rašyti, spaudoje jis pasireiškė dar 1884 m. «Aušroje», bet ypač pradėjęs eiti Tižėje «Žemaičių ir Lietuvos Apžvalgai», drauge su kitais Žemaičių vyskupijos kunigais ir kai kuriais Kauno seminarijos klierikais savo vedamaisiais straipsniais nustatydama jai aštrią tikybinę ir smarkiai priešma kolišką kryptį.

M. Biržiška

(iš «Lietuvių tautos kelio»)

(pabaiga iš 2 pusl.)

viety ambasadą, ar į Jungtines Tautas, ginant šias prispaustas tautas? Ir toliau prideda Lincolną žodžius: «Kai reikia protestuoti, ir žmogus nusikalsta tylėdamas, jis tampa niekšu».

Tas mintis skaitant kyla klausimai: Ar pakankamai mes P. Amerikos ir ypač Brazilijos lietuviai keliamo balsą šituose kraštuose? Ar pakankamai informuojame vietinę spaudą, valdžios įstaigas,

kultūrinės ir politinės organizacijos? Ar pakanka per metus vieno pikietavimo Sovatstovybės? Ar nereikia mums imti pavyzdžio iš Š. Amerikos lietuvių ir organizuoti daugiau viešų demonstracijų, jaunimo žygių ir kitokių? Ir tai ne siauru mastu, tik Lietuvos pavergimą iškeliant, bet susitarus su kitų pavergtųjų tautybių atstovais?

Kad mūsų tylėjimas nebūtų ausikaltamas! Kad jis nevirstų niekšišku, anot Lincoln.

Jau nustėjęs AIDAS

Da Viagem da Nossa Rainha

Vedybos Su Kitataučiais

Cheguei em Porto Alegre segunda-feira 23-8 65, as 19 40 horas. Infelizmente não foi possível mandar um telegrama à família Vasiliauskas porque, devido à inundaçāo que há aqui no Rio Grande do Sul, os telegrafos nāo estāo funcionando e nāo tive que arriscar vindo à Porto Alegre sem ter alguēm que me esperassem no aeroporto e sem saberem que eu chegaria este dia.

Quando desci do avião, fui diretamente à Varig ver se conseguia uma lista telefônica para ver se eles tinham telefone em casa, e nāo imaginam a minha alegria em ver que realmente havia telefone.

Pedi à telefonista para fazer a ligaçāo, mas nāo era possível, porque os fios estāvam embaixo d'água, nāo conseguimos fazer nenhum ligaçāo.

Fui retirar a bagagem e conferir os documentos.

Peguei um taxi até a casa dos Vasiliauskas. Quando atendi a porta, eu disse:

— É o Sr. Vasiliauskas?

— Sim.

— Eu sou do Brasil, o nāo, de São Paulo, e o senhor já deve ter recebido a carta do padre Giedrys, avisando que eu viria passar alguns dias aqui.

— Nāo, eu nāo recebi nenhuma carta do padre Giedrys.

— Ma ele escreveu duas cartas ao senhor avisando da minha chegada per estes dias.

— Eu sō recebi uma carta de seu pai. Mas, vamos entrar.

Que alívio! Se nāo fosse a carta de papai, eu nāo sei o que faria, pois eu cheguei já eram quase nove horas da noite e eles nāo me conheciam. Menos mal, que pelo menos eu falo o mesmo idioma. Bem, tudo se arranjou.

No dia seguinte cedo fui ao cenro mandar um telegrama avisando que eu cheguei bem, e aprovei ei para ir até a agência da Varig para ver que dias tem voos para São Paulo. Há voos todos os dias, mas com essa enchente os onibus e carros nāo passam pelas estradas, porque caíram todas as pontes, e o único meio de transporte agora sāo

os aviões, e, como eu quero chegar domingo, é bem capaz das passagens se esgotarem. Entāo reservei a viagem para o dia 29. 8. 65 o avião sai as 12,30 horas e chega à S Paulo as 14,10 horas, em Congonhas.

Qui já vi o centro as ruas principais, as praias do Rio Guiba, alguns bairros e alguns lugares menos importantes. Os Vasiliauskas sāo muito simpáticos e tem uma casa muito acolhedora.

Sōbre Porto Alegre nāo tenho mais novidades, pois logo vou embora e praticamente sō tenho o tempo para arrumar as minhas coisas.

Ainda falando sōbre Monte Videu, no sábadado seguinte ao que fomos à Punta del Este, sōbre o que já escrevi anteriormente, fomos à um aniversário e estava muito divertida.

No último domingo que fiquei em Montevideu a tarde, fui ao ensaio do Gintaras me despedir da juventude. Nestas alturas eles resolveram me fazer uma despedida. Os rapazes foram arranjar discos e fomos dançar na casa de uma moça que também dança no Gintaras. Foi uma despedida improvisada e divertida.

No aeroporto algumas pessoas foram me acompanhar.

Este foi o fim do meu passeio em Montevideu. Foram 16 dias divertidos, alegres e muito bem passados ao lado dos lituanos uruguaios, tanto dos jovens, como das pessoas mais idosas; dias passados com pessoas alegres, com muita disposiçāo, sempre com vontade de mostrar o que eles tem, e nāo escondem as coisas feias (que sāo poucas), as mostram todas, igualmente.

Eu já nāo vejo a hora de chegar em S. P., para rever a todos. Estou com uma saudade enorme dos senhores da nossa casa e, por incrível que pareça, até do meu quarto e das minhas roupas.

Mas também já sinto saudades desta minha viagem. Foi tão linda, interessante e alegre que até dá vontade de começar tudo de novo, mas a vontade de chegar em casa ainda é maior.

Um abraço e muitas lembranças de

Maria Cecilia Bagžiūtė

gyvenant: išeivijoje visada gėsia didelis pavojus taip vadinamų mišrių arba maišytų šeimų, t. kad lietuvis vaikinys ves nelietuvaite, o lietuvaite ištekės už nelietuvio.

Daugelis dėl to nė kiek nesijaudina ir galvoja, jog taip turi būti, nes tai esą natūralu, Kiti dar jaudinasi bet neišmano, kaip savo jaunimui tai išaiškinti.

Dedame M. L. šį ilgesnį straipsnį tuo reikalu nes manome, kad jame ras gerų minčių ir pats jaunimas ir tėvai.

Red.

NATŪRALU IR... BET

Yra natūralu įsimylėjusiems susituokti. Bet praėjus mėnesiams tas natūralumas gauna visai nebenatūralias formas. Pradeda pasirodyti galvosėnos ir pomėgių skirtumai, stoka kalbos, varžymasis švėtimoje kompanijoje, neįprasti kitos tautos papročiai, valgis... Kas vienam miela ir brangu, tas kitam gal nieko nereikiškas. Ir tos mažos kasdienės smulkmenos tiktai sunkina ir kartina bendrą gyvenimą ir sugyvenimą. Veda prie ginčų, kritikos, atipijos kerštavimų. Įgainiui gyvenimas pasidaro nebepakenčiamas ir neretai einama prie išsiskyrimų.

BUS BET...

Žinoma visiškai išvengti mišrių vedybų nebus galima. Bet ar nėra mūsų pareiga jų vengti ir kiek galima sumažinti? Tai turėtų būti gerai įkalta jaunimo galvosėna. Jis tai turėtų suprasti (O įkalta gali tik tėvai Red.).

Kaip išvengti? Bendraujant su kitataučiais ir pastebėjus jog šis ar kitas asmuo ima labiau patikti, ar prie mūsų lipti, tuojau reikia imti jų vengti, neduoti sau progų su jais dažnai susitikti ir stengtis laikytis savųjų. Tokiu būdu bus lengviau išvengti įsimylėjimų.

Meilė iš pirmo pamatymo ar net iš poros pasimatymo dar nėra nenuveikiama, nors iš pirmo pamatymo jau galime pasakyti, ar šis žmogus man patinka, ar ne. Prisirišama prie žmogaus ir įsimylima tik su juo artimiau bendraujant, dažniau ir dažniau su juo matantis. Jeigu to nevengiama, aišku, jog įsimylima. Tada yra per vėlu skirtis. Nepada jokie patarimai ar protodiktavimai. Žmogus beklauso savo širdies balso (Užtat taip svarbu yra, kad tėvai, organizacijos ir mūsų veikėjai su darytų ko dažniau patrauklių progų lietuviškam jaunimui susitikti Red.)

ŽUVĘ LIETUVIAMS

Kad kitatantę vedęs lietuvis ar lietuvaitė žūva savo tautai tai yra nenuginčijamas faktas. Išimtis yra labai neįvykios ir retos. Vedybos nepadaro žmogaus kitokio. Jis pasilieka toks koks buvęs. Jo jausmai tampa net gilni. Tačiau naujos sąlygos aplinka ir tt veikia. Ir kartais dėl švėntos ramybės nusileidžiama, jis ji turi pasidarviti «kitoks» (brazilas, amerikietis), nors ir kažkaip prigimtis bei širdis šauktų!

Taip pat retenybė, kad mišrių šeimų vaikai užaugtų susipratę lietuviai. Kad jie dar moka (jei moka) lietuviškai sukalbėti, dar nedaug tepasako apie jų lietuviškumą.

Pazīnau vieno aukšto Lietuvos valdininko vaikus. Jis buvo vedęs kitatantę. Buvo susitarę, jog ji išmoks lietuviškai ir būsimieji vaikai bus lietuviškai auklėjami. Ji tapo katalike. Viskas ėjo taip kaip reikalavo vyro nenuginčijamas patriotiškumas ir aukštasis postas. Deja, jo vaikai, nors puikiausiai kalbėjo lietuviškai, meilės Lietuvai neturėjo, nes nelietuvė motina nepajėgė įkvėpti jiems tų jausmų kurių pati neturėjo.

Lietuviškoje bažnyčioje jie reti svečiai. Lietuviškuose parengimuose tėvai būtinai dalyvaudavo, bet vaikų niekad nebūdavo. Visi vaikai susitokė su kitataučiais, štai ir vaizai mišrios šeimos!

KITOS RELIGIJOS

Dar liūdniau yra su tais, kuriuos skiria nė tik tautybė, bet ir religija. Žinau ir tokių šponų, kad vienas pasigriebia vieną vaiką, antras kitą ir nėša krikštinti savo bažnyčion. Pažįstu net tokį, kurs sakė: «Jei negalim susitarti dėl religijos, tai ji nebus nei mano, nei tavo», Jie apsivedė «Igreja Unida» — Suvienytose Bažnyčiose. Jis neteko savo draugų ir kompanijos, bet nepritapo nė prie žmonos kompanijos. Tik vienas jo draugas kurį laiką dar laikėsi. Bet tam vedus lietuvaitę, suretėję progos abiem ar jų šeimoms drauge išvažiuoti pažuvauti, ar pasisvečiuoti ir kait svetimantę vedęs dar pradėjo iš savo draugo posijuokti, kad jis pasidaręs religingas ir didelis patriotas, vis tik po minėjimus ir minėjimus vaikštąs, tai ir tas paskutinis draugas jį apleido.

Pažįstu šeimų, kur iškraipomi lietuviški žodžiai, pajukiami lietuviški papročiai, skonis Kiti nustoja eiti bažnyčion. Labai kultūringi pasikundžia tik kalbos bei dvasinio ryšio stoka su lietuvišiais.

DINGSTA IŠ VEIKLOS

Kas nepažįstame kultūrininkų, visuomenininkų, kurie, vedę kitatautes, iš pradžios dar pasirodė organizacijose lietuviškuose subuvimuose; kiti tapo dar veiklesni, tartum norėdami parodyti, jog vedybos jų nepakeitė. Bet ilgainiui ir palaipsniui ima nusileisti. Mažas procentas pasilieka tie patys.

PAVYZDŽIAI

Prisimenu savo darbovietės viršininką. Vieną rytą papasakojo jam apie savo sesers vestuves su kitataučiu, apie savo tėvų sielvartą ir tt. Senas vokiečių ėmė pasakoti maždaug šitaip:

«Įsivaizduokite, mano dukterė ištekėjo už vietinio. Mūsų šeimėje per švėntes sueina saviškiai ir mes turim lauzyti liežuvius, turim prisitaikinti prie to nemokančio vokiškai. Nekartą išmetinėjo, kad mes priva ome liautis kalbėję vokiškai, kad mes jį įžeidžiame kalbėdami vokiškai. S mais tu irgi vargas. Jis nemėgsta valgių, mes nemėgstame vietinių ir reikia virti jam vienam ką nors ypatingo. Žinau, kad ir dukteriai nepatinka pupelės su ryžiais, bet jas verda kasdien. Sakėsi jau pripratusi. Ką darys, reikia priprastinęgi virsis sau atskirai?»

«Taip, panele, tai tik kasdienės smulkmenos, bet tačiau jos yra KASDIENĖS.

(Bus daugiau)

KNYGŲ LENTYNA

Albinas Baranauskas, **KAR KLUPĖNUOSE**, Lietuviškos Knygos Klubo premijuotas romanas. Spausdino Draugo spaustuvė aplanka piešė P. Jurkus Chicago 1965 metais, 224 psl., kaina 2 500 dolerai.

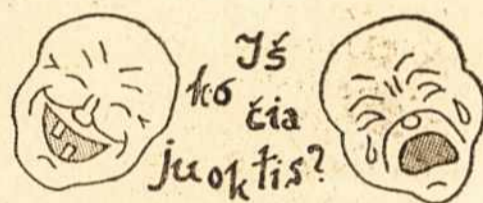
Tai įdomus vidiniu išgyvenimu romanas. Nors ir jaučiasi išorinės aplinkos itaiga, bet ji nėra lemiamą, tai daugiau tik rėmai. Pagrindiniai veikėjai labai natūralūs. Nesijaučia dirbtinumo, bet realaus gyvenimo bruožai melstriškai atvaizduoti mažo miestelio aplinkoje.

Meilės problemos, pergyvenimai, pasikalbėjimai viskas supinta į nedidelį Karklupėnuose gyvenančių veikėjų pasaulį. Laiko aplinka nesudaro veikėjams kokios lemiamos reikšmės. Kiekvieno veikėjo asmenyje bręsta ir noksta jo vidinio gyvenimo eiga. Įdomiai iškelta ir draugystės problema. Pagrindinės veikėjos meilės problemose daugiau turi

reikšmės jos draugė, negu artimieji šeimos nariai. Tai nereta ir gyvenime, kuomet vaikai savo vidinių išgyvenimų išpūdzčius daugiau dalinasi su draugais, netiek su artimaisiais, kurie kartais arpažiūrų skirtumu, kartais amžiaus tarpu yra nutolę. Prasminga tūčiau, kad galutinėje sąskaitoje savo pagrindines gyvenimo problemas kiekvienas turime išspręsti vieni, paskutinis žodis priklauso nuo mūsų.

Albinas Baranauskas dar yra parašęs „Sniego Platumas“, kurios išėjo 1956 metais ir laimėjo „Aidų“ žurnalo premiją. Po trijų metų pasirodė ir antroji knyga „Kalvos ir lankos“.

A. D. P.

VAIKŲ PASIKALBĖJIMAS
Sėdėjami prie televizijos

ISIDĖMĖTINI ADRESAI

LIETUVIŲ KONSULATAI:

RIO DE JANEIRO: Dr. Frikas Meieris, Rua Mexico, 98 sala 708, veikia antradieniais — penkt. nuo 10 iki 13 val.

S. PAULO: p. Aleksandras Polišaitis, Rua Dom José de Barros, 168, sala 53, Tel. 32 0960, Veikia kasdien po piet.

URUGUAY, MONTEVIDEO: p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet

aparato, kalbasi du vaikai. Pirmasis sako:

— Aš nesuprantu, kaip tie mūsų protėviai galėjo gyventi. Juk jie nežinojo nei radijo, nei televizijos, nei elektros.

— Todėl jie ir numirė, — nusprendžia antrasis.

SVETIMAS IR SAVAS DANTIS

— Man baisiai skauda dantį, — skundžiasi Petras.

— Jeigu tai būtų mano dantis, tai aš jį ištraukčiau, — sako Jonas.

— Taigi, jei būtų tavo įdantis, aš irgi ištraukčiau jį.

LIETUVIŲ BŪVYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av. Zelina, Mons. Pío Ragažinskas, Tel. 63 5975

TÉVAI ÉZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel. (recados) 93 2341

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJŲ — Pirmininkas p. Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 606, Tel. 8-6423.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKŲ S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 — penktadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67, šeštadieniais 14 val.

V. ZELINA, pradžios mokyklos mokiniam, Šv. Juozapo mokykloj — ant aštuniais ir ketvirtadieniais 11 30 val. Gimnazijos mokiniam São Miguel gimnazijoje — ketvirtadieniais 12,15 val.

JŪSŲ PAGALBA REIKALINGA BAIGTI IRENGTI MOKOS KIEMĄ IR MAŽA AUKA BUS DĖKINGAI PRIIMAMA

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapajuje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol.

Mooça r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8 00 ir 9,30 val. Darbo dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko kai turimos metinės ar 7 d mišios

Išpažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val Casa Verde 17.15 val.

Antrą: Jaçana klierikų kopl. 8,15 val. Bom Retire, 10 val. Utinga 18.00 val.

Trečią: Agua Rasa 8,30 val. Moinho Velho 11 val., Lapa 16 val.

Paskutinį: Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 10 val. Prudente 18 val.

Čia klausomos kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val Casa Verde 17.15 val.

Antrą: Jaçana klierikų kopl. 8,15 val. Bom Retire, 10 val. Utinga 18.00 val.

Trečią: Agua Rasa 8,30 val. Moinho Velho 11 val., Lapa 16 val.

Paskutinį: Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 10 val. Prudente 18 val.

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val.

sekmadieniais 10,30 iki 11 val. 9, 25; 31 ir 196 metų bangomis

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė

„A voz da Lituania“ yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS

18 val. 40 min

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELI PIETŲ AMERIKOS

SAVAITRAŠTI „MŪSŲ LIetuVA“.

SAVAITRAŠTI „MŪSŲ LIetuVA“.

SAVAITRAŠTI „MŪSŲ LIetuVA“.

SAVAITRAŠTI „MŪSŲ LIetuVA“.

SAVAITRAŠTI „MŪSŲ LIetuVA“.

SAVAITRAŠTI „MŪSŲ LIetuVA“.

SAVAITRAŠTI „MŪSŲ LIetuVA“.

SAVAITRAŠTI „MŪSŲ LIetuVA“.

SAVAITRAŠTI „MŪSŲ LIetuVA“.

SAVAITRAŠTI „MŪSŲ LIetuVA“.

SAVAITRAŠTI „MŪSŲ LIetuVA“.

SAVAITRAŠTI „MŪSŲ LIetuVA“.

SAVAITRAŠTI „MŪSŲ LIetuVA“.

SAVAITRAŠTI „MŪSŲ LIetuVA“.

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALURGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS

ESTAMPUS, PEÇAS ÉST-MPADAS E FERRAMENTAS.

Praça Padre Lourenço Barendes, 243 — Quinta das Paneiras — V Prudente
Caixa Postal 371 — São Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, t. y. įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskčių doku mentų atitaisymas, buitininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

aštine:

R. 5 de Novembro, 244
4.º Sala 19 - Tel. 37-0324
nuo 14,00 iki 18,00 val.

Máquinas Texteis Santa Clara Ltda.

MÁQUINAS E ACESSORIOS TEXTEIS
FUNDIÇÃO DE FERRO E ALUMINIO

Caixa Postal, 2093 — Tel. 63-7340

Fábrica e Escritorio:

Rua Domingos Afonso, 50 — Vila Santa Clara
V. Prudente — S. Paulo

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškų ir stiprių megstinaukų rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45, Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R Ibitirama ir Av. Zelina).

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 350

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

“SOFIJA”

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra regis truota Departamento do Ensino Profissional

Pamokos vyksta vakarais

Uzsirašyti pas mokyklos direktorę, Sofiją Misiukaitę - Rua da Graça, 381 — ca. Bom Retiro

PIGI IR GERA KOKYBĖ

Ceslovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas skaičiavimo kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.

Raštinė: Rua Newton Prado 186, Tel. 52 2289. S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui Atleikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, suikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

MŪSŲ LIETUVA

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

V. Zelina

Pakvietimų ir staliukų į 25 d. Koncertą galima gauti Vila Zelinos klebonijoje, pas T. T. Jėzuitus. Vito bare ir sekmadienį prie bažnyčios.

Būrys lietuviško jaunimo intensyviai ruošiasi koncerto meninei programai, kurią matysime šio mėnesio 25 d. 20 val. V. Zelinos gimnazijoje.

Todėl visi, kas tik brangi na lietuvišką dainas ir muziką, tautinius šokius ir tautinius rūbus, tegul nepraleidžia progos pasigėrėt įvairia programa, pasidžiaugti mūsų jaunimo aktyvumu ir pasižinti su savo bičiniiais.

Koncertu susidomėjimas augimas ir kitose vietose ir į jį ruošiasi atvykti ne tik vyresnieji, bet ir jaunimas. O vakaro rengėjai rūpinasi, kad visiems svečiams būtų šeimyniškai jau ir linksma.

Visas koncerto pelnas eis Jaunimo stovyklos reikalui.

Už Adelę Azaravičienę metinės egzėkvijos mišios bus 22 d. rugsėjo, trečiadienį, 8 val. Vila Zelinoje.

Už Antaną Pavilonį šešių mėnesių mišios bus 30 d. rugsėjo 19.30 val. (pusiau aštuntos valandos vakare)

Už Karoliną Strelauskiene, Seselės M. Karolinos motiną, metinės mišios egzėkvijos bus Vila Zelinoje 24 d. rugsėjo, 7 val.

ašikai: Ines Polevacz, A. Atomavičienė, J. Mackevičiui, A. Tylai, E. Bacevičienė, J. Gudavičiūtei, A. Balčiūnienei, Onai Vidrikskai, Al. Grabauskui, A. Sejunaitėi, Šimoniui, A. Vinkšnaitėi, A. Zabietai.

MOÓCA

PAVYKĖS SPAUDOS
BALIUS

Ką gali padaryti darniai, sutartinai ir pasišventusiai bendradarbiaujant vyrų būrelis, tai dar kartą patvirtino praėjusių šeštadienį Mokos lietuvių namuose įvykęs spaudos balius.

Ji surengė Zelinos Vyrų Brolija, vadovaujama p. J. Matelionio. Ji susikvietė padėjėjus, šeimėninkes, patarnautojas. Ji pasirūpino bilietais ir jų išplatiniu. Ji susitvarkė ir su programa. Jie

sutraukė netoli dviejų šimtų asmenų dalyvių, kuriuos pavaišino labai turtingais ir skaniais patiekalais.

Visų svečių čia neišskaičiuosime. Jų buvo iš visos eilės S. Paulo vilų. Bet reikia pabrėžti, ir tai yra ypatingai malonu padaryti, jog spaudos baliuje teikėsi dalyvauti ir p. Lietuvos konsulas A. Polišaitis su Ponia Jis tarė keletą šiltų žodelių, ragindamas mokyti savo vaikus lietuvių kalbos bei rašto nepamiršti tėvynėje kenčiančių mūsų brolių ir sesių.

Banketo programa netruko nė pilno pusvalandžio. P. Halina Mošinskienė pati knygos nešio dukra, labai įdomiai nupasakojo spaudos draudimo laikotarpio lietuvių kovą už savo lietuvišką spaudimą žodį ir tuo pačiu kovą už savo sielą, tikėjimą, tautą.

Gavo po žodelį ir jaunimas: p. Alionis Jr dėkojo Vyrų Brolijai už malonų kultūringą pobūvį ir prašė padėti jauniui plė Cecilija Bagdžiūtė, III PALK karalaitė papasakojo, kaip labai ji patenkinta savo kelione Čilėn, Argentinon ir Urugvajun dėkojo visiems prie tos kelionės prisidėjusiems.

Ir paskui... Paskui šokiai, dainos, dainos, dainos... iki 3 val. ryto. Buvo labai linksma, jauki nuotaika.

PADĖKA

Nuoširdžia dėkojame Didž. Gerb. Lietuvos Konsului ponui Alesandrui Polišaičiui, su savo žmona dalyvavusiam spaudos baliuje; rašytojai ponai Halinai Mošinskienėi už labai įdomią pasakaitą, ponui ranui Alionui už nuoširdų žodį, Lietuvų Parapijos V. Zelinos komiteto pirmininkui ponui Jonui Šermukšniui, Liet. Kat. Moterų Draugijos pirmininkei ponai Izabelei Seliokienei ir simpatiskai II jo P.A.L.K. karalaitėi panelei M. Cecilijai Bagdžiūtei, kurie savo dalyvavimu pagerbė šią sueigą.

Mūsų ypatinga padėka poniams Adelei Baltušaitienei ir Marijai Tijnūlėnei,

panelemis Irenai Skurkevičiūtei ir Onutei Matelionytei ir ponui Pranui Petraičiui, kurie dovanavo įvairių valgių ir salės bei stalų puošimų, ponui Juozui Tijnūlėiui kuris paskolino savo muzikos instrumentą ir jį laike baliaus aptarnavo.

Iš visos širdies dėkojame mūsų šeimėninkėms poniams Liudai Matelionienei ir Onai Stankevičiūnei, Reginai Brauskaitei ir visoms kitoms bendradarbėms, bei visiems bendradarbiams, kurie taip rūpestingai parengė šį balių ir

— Kur praleisime
rugsėjo mėn 25 d (šeštadienio) vakarą??
— Aišku, kad Vila Zelinos gimnazijos salėje, kur
«Žilvičio» tėvų komitetas rengia
visų senai laukiamą šeimynišką

VAKARĄ — KONCERTĄ

Programoje: gražiausios lietuvių liaudies dainos, kanklių muzika, tautiniai šokiai, kupletai ir kt.

Po progamos veiks bufetas su lietuviškais valgiais staliukai ir šokiai iki vėlios nakties.

Pakvietimus ir staliukus prašoma įsigyti iš anksto. Visas koncerto pelnas eis jaunimo stovyklos reikalui.

(pabaiga iš 1 pusl.)

SULYGINO

Tada Šv Tėvas sulyginos šiuolaiku kenčiančius krikščionis su katakombose palaidais kankiniais: Labai lengvai čia prisimena e tas Bažnyčios dalis, kurios ir šiandien tebe gyvena katakombose ir už jas ypatingai meldžiamės. Koks panašumas tarp šiandien kenčiančios ir skaudžias bausmes pakeliančios Bažnyčios, kuri visgi išsilaiko b dieviškojo ir totališkojo ateizmo kraštuose ir šitų senovės katakombų. Kaip anuomet taip ir šiandien bažnyčia taip pat tebesipriešina prisaukėjams: Ji sklaidžia tiesą ir drauge su ja šventąsias kiekvieno žmogaus teises į savo paties atsakingą laisvę, ypač pa-

grindinę sąžinės ir tikėjimo laisvę.

KODĖL RETAI K LBA

Šv. Tėvas paaiškina, kodėl jis nekalba dažniau apie dieviškąją priespaudą šiais laikais: «Šv. Sostas susilaiko nuo dažnų ir smarkių griežtų protestų bei skundų ne kad jam nebūtų žinoma tikroji padėtis bet todėl, kad krikščioniškos kantrybės subrandinta mintis neleidžia provokuoti didesnių blogybių. Todėl šv. Sostas visada yra gatavas visada užmiršti skaudžią praeitį labiau žiūrėti į dabartį ir ateitį atleisti ir derėtis su visais, kas nori nuoširdžiai tartis.

TYLINČIOJI BAŽNYČIA

Priminamas sunkią Bažny-

jo metu maloniai patarnavo svečiams. Dėkojame T. J. Giedriui už nuoširdžią talką ir už nemokamai duotais pasiūlymams. Mokokos Lietuvių Namais. Nė kiek nemažiau dėkojame visiems broliams ir sesėms lietuviams bei kitiems svečiams atsiėmusiems į šitą spaudos balių pobūvį.

Šv. Juozapo Vyrų Brolija

RIO DE JANEIRO

Rio de Janeiro ir Guanabaraos lietuviai 7 d. rugsėjo 1965 m. buvo susirinkę numatytose įsigyti namuose, ir apžiūrėjo tą pastatą. Bendra nuomone pastatas pripažintas tinkamu ir pirkimo sąlygos nesunkios. Kad būtų įmanoma įsigijimą atstatinamai realizuoti, įsteigiama Rio de Janeiro

lietuvių savišalpos sąjunga, kurios valdybą ir revizijos komisiją išrinkti sekantieji asmenys:

Valdyba — inž. Kazys Audenis, Jonas Žaidys, Kazys Gaulia, Vladas Vyčas, Klemas Martinkus, Vilius Kyzelis ir Jonas Ernestas Petraitis;

Revizijos Komisija — Antanas Gaulia, Stasys Kumpis ir Vaclovas Radzevičius.

Valdybos ir Revizijos Komisijos nariai artimiausiu metu pasiskirstys pareigomis padarys žygių oficialiai užregistruoti organizaciją ir jos administracinius organus, ir varys pirmyn lėšų sutelkimo darbą, kuris jau beveik išspręstas. Apie tolimesnę eiga visuomenę bus atatinama mai savo laiku painformuota. Geros sėkmės!

DĖMESIO, DĖMESIO!

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, talkinama visų São Paulo lietuvių kultūrinių ir parapajinių organizacijų, š. m. lapkričio (novembro mėnesio 13 dieną, šeštadienį, 8 valandą vakarą, seselių pranciškiečių gimnazijos salėje, VILA ZELINOJE, rengia

GRANDIOZINĮ VAKARĄ BALIŲ

kurio programoje dalyvaus Teatro Municipal solistai ir baleto artistai kartu su mūsų kolonijos dainininkais. Šokiams gros vienas iš geriausių São Paulo miesto orkestrų. Šio vakaro visas pelnas skiriamas prelato Kazimiero Miliausko gydymo išlaidoms padengti, todėl visi tautiečiai kviečiami gausiai dalyvauti.

Rengėjai

JEIGU JUMS NAMO REIK

PAS JUOŽĄ EIK!

Lapa Vila dos Remedios, Rua dos Bilzeiros, 75 (Seniau buvo rua Antonio Airosa)

Kalbėtis tik su Juozu, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 3 iki 6 val. p. p.

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 75,00

šios būklę komunistų kraustose, Šv. Tėvas kalbėjo: «Tiek daug yra kraštų, kur daroma viskas, kas tik beišmanoma. Bažnyčiai numarinti ir sukliudyti sielovados da bus! Kur neįstengia priversti kunigiją nusilenkti ir bendradarbiauti (su komunistais), užkemša jai burną ir uždraudžia kultą (pamaldas). Tiek senovės, tiek modernių persekiotojų užsi mojimai yra tie patys: jėga, smurtas, valstybinio aparato spaudimas, teismo ir administracijos priemonėmis primesti tikintiesiems «savo tiesą», užgniaužti bet kokį protesto ženklą ir nuoširdžiausias mintis.

NE VIEN TIKĖJIMAS

Baigdamas šv. Tėvas pridėjo, kad jam rūpi ne vien tikėjimo ir sąžinės laisvė. Jis gina drauge ir žmogiškąją garbę, kilumą bei laisvę, tautų doros ir dvasios interesus. Vistiek ateis laikas, kada tikėjimas įveiks ir pačius netikėčiausius.

KOMUNISTAI DŪKSTA!

Toks atvirkštis šv. Tėvo žodis baisiai ne atiko komunistams. Tiek pačioje Italijoje, tiek ir Maskvoje ėmė priekaištauti, kad Paulius VI užmiršęs Jono XXIII taikos ir meilės dvasią ir sugrįžęs prie Pijaus XII šaltojo karo taktikos ir t.t. Kad jis papūtęs lyg šaltas šiaurės vėjas.

Žinoma, žinoma, kaip galima drįsti skelbti pasauliui žiauriąją tiesą apie komunistinį terorą, apie sąžiaių prievartavimą, apie XX amžiuje vykdomus barbariškus nusikaltimus. Jiems valia viską daryti, bet jų aukoms nevalia nė sudejuoti, nė pasakyti, kad jos kenčia, nė kieno nors užuojautos šauktis, nė pagaliau Dievo pagalbos prašyti. Kokia barbariškai šlykšti veidmainystė!

Pasiųskim tuojau šv. Tėvui telegramą už tokį atvirą žodį!

VISAIS SPALIO MĖN. ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS V. ŽELINOS LIETUVIŲ PARAPIJŲ BUS KERMOŠIUS

Juozas Lapienis mirė rugsėjo 9 d. Velionis buvo 80 metų amžiaus. Septintos dienos mišios bus 17 d. rugsėjo 7 val. Vila Zelinoje.

LIETUVIAMS NUOLAIDA!

užsisakant gerus batus pas

JONĄ PETRIKĄ

jo paties batų krautuvėje. Rua B de Itapetininga, 262, 4.º and, sala 406, Tel. 35 8873